

Corul de cameră al Liceului nr. 25

Un distins profesor de pedagogie și filozofie ne spunea odată la un curs: „cînd intri într-o clasă și elevii știu carte, profesorul respectiv știe carte“, sau viceversa... Parafrazată această axiomă, am putea spune același lucru despre muzică: „Dacă o școală (generală sau liceu) are elevi care știu muzică, mai bine zis care știu să cînte, înseamnă că profesorul de muzică „știe carte“; la aceasta se mai adaugă înțelegerea și sprijinul direcțiunii școlii, iar dacă, chiar numai unul, din aceste deziderate lipsește nu putem să obținem formațiuni artistice și nici nivel corespunzător în învățămîntul muzical.

S-a vorbit și se cunoaște rolul educativ al muzicii în școală. Se știe ce forță educativă are muzica mai ales în transformarea omului nou în spiritul umanismului socialist. Strădania noastră a tuturor este îndreptată către țelul concret și eficace al vieții contemporane. De aici decurg o seamă de sarcini precise, pline de învățăminte care duc direct și fără echivoc la esența educației muzicale în școli: elevii să știe să cînte frumos, începînd cu monodia și terminînd cu polifonia. Să știe, de asemenea, să descifreze un solfegiu care pregătește o cheie ce va deschide toate lacătele asemănătoare în meșteșugul cîntului.

Vom reveni cu o analiză minuțioasă asupra unor manuale care, deși fac parte din disciplinele care pun un accent deosebit pe „frumos“ ele sînt văduvite tocmai de aceste trăsături specifice esteticii. Or, unii profesori de muzică trebuie să se păzească de-a exagera latura teoretizantă (teoria comei, teoria ritmică, teoria exagerată a gamelor, etc.) care omoară elanul și bucuria de a cînta. Cu alte cuvinte, dezvoltarea simțului estetic și artistic, care este țelul major al educației muzicale, nu-i atins, ba din contră, este strivit. O fericire pentru învățămîntul nostru muzical se datorește faptului că din acești profesori sînt tot mai puțini.

Profesoara Eugenia Văcărescu-Necula este bine cunoscută în lumea ortacilor de breaslă și mai ales în lumea corurilor școlare. Coristă crescută în „corul de copii“ al Palatului pionerilor, unde se reîntoarce după absolvirea Conservatorului „C. Porumbescu“, însă de data aceasta ca dirijoare, și unde activează

circa opt ani, apoi cu un bagaj mare de cunoștințe, cîștigat aici, mînată de dragostea de profesoară și de dirijoare își ia catedra la Liceul nr. 25. Aici e sprijinită de o directoare „sufletistă“ care îi ajută, cu toată pasiunea, dorința Prof. Eug. Văcărescu-Necula de a-și realiza și un cor al Liceului. Astfel stimulată a realizat, spre surpriza multora, două formațiuni: un „cor mixt“ și un „cor de cameră“.

Am avut plăcerea să fim profund emoționați de o interpretare măiestră a unui repertoriu bine gîndit și a cărui succesiune a dat imaginea unui tot unitar și indestructibil.

Piesele din program au fost împărțite în două părți. Partea întâia a cuprins piese românești iar partea a doua a conținut piese preclasice, clasice și contemporane, din repertoriul universal.

Partea întâia a început cu I. Chirescu urmînd apoi R. Paladi, N. Oancea ș.a., apoi a încadrat clasicii noștri cei mai cunoscuți: D. G. Kiriac, Gh. Cucu și s-a încheiat cu Alex. Pașcanu și Gh. Danga.

Partea a doua începe cu un canon englez scris de un anonim, apoi continuă cu G. Gastoldi, Mozart, Papin, Bach, Dunaevski, Schumann, Dimitrov, J. Strauss și Coulter.

Dacă, pe lângă această interpretare măiestrită, corul ar fi răspuns mai bine, din punct de vedere tehnic, s-ar fi adăugat un plus sporit nivelului interpretativ. Noi ținem seamă de multe circumstanțe ca: profilul școlii generale, timpul scurt de cînd lucrează Prof. Necula la acest Liceu, lipsa unei săli de repetiție de ansamblu, repetiții insuficiente pentru adaptare în sala de concert, etc. La toate acestea s-au mai adăugat mici insuficiențe, mai ales la notele de trecere între registrul mediu și cel acut. Desigur, aceste deficiențe se remediază într-un timp mult mai îndelungat și cu multă perseverență chiar la glasuri, deja, cristalizate. În cazul de față sarcina este foarte grea datorită faptului că glasurile sînt în creștere; deși avem în fața noastră pasiuni tinere, pline de elan, care vibrează în fața a tot ce e frumos, dar să nu uităm că aceste elemente au tehnica meșteșugului cîntării în plină formare. Privind acest elan sîntem chezași de izbîndă. Este știut că breslașii de cîntec frumos, indiferent cine ar fi aceștia, trebuie să posede tehnica profesionistului și elanul amatorului. Unele tempo-uri, exagerat de rapide, scoteau piesa din cîmpul atmosferei interpretative firești și al stilului.

Trecînd peste toate acestea, concertul ne-a fermecat cu glasuri delicate, argintii, generoase și pline de dăruire.

Au cîntat inteligent, au dovedit o pătrundere adîncă și înaltă a stilului din care, piesa respectivă, făcea parte. Faptul acesta a atras după sine dorința publicului de-a reasculta unele piese. Citez cîteva din ele: *Orația de nuntă* de Gh. Cucu, *Variațiunile corale* ale lui Alex. Pașcanu, *Capra și pelinul* de Dimitrov ș.a. care au fost bisate. Totul a fost interpretat cu un vibrato tineresc plin de prospețime și fantezie. Elevele Mariana Bran și Anca Dumitrescu s-au achitat frumos de părțile solistice înoredințate. Pianista Marta Joja a dovedit, și de data aceasta, că este o artistă de rangul întii. A susținut

cu mult rafinament și inteligență acompaniamentul corului.

După o seară plăcută am părăsit sala de concert păstrind în inimă și în auz sonorități diafane, dublate de imaginea unei dirigoare plină de energie, de muzicalitate și de un suflet încărcat de pasiunea unor realizări artistice elevate.

CONSTANTIN PALADE

RECENZII

„Dirijorul de cor și cântul coral” de Ion Românu

În cadrul Universității din Timișoara — Facultatea de Muzică — s-a tipărit primul tratat de dirijat de cor și cânt coral din țara noastră. Acest amplu studiu, conceput în două volume, a fost creat cu originalitate și în chip convingător de către dirijorul Ion Românu. Se cuvine a preciza că primul volum a fost realizat în colaborare cu Damian Vulpe.

Ocupându-se de tehnica tactării, de factori de expresie muzicală, de probleme de metodologie corală, de aspecte legate de soliști vocali, acompaniamente corale și instrumentale, de multiplele probleme pe care le ridică dirijorul de cor în fața orchestrei, alcătuirea repertoriului coral, formele muzicii corale și multe altele... autorul generează un studiu care poate fi socotit extrem de util atât pentru dirijor cît și pentru marea masă a melomanilor.

Exemplele muzicale sînt foarte bine alese și prețuim în mod deosebit insistența asupra repertoriului românesc de ieri și de azi. Stilul autorului este în deplină concordanță cu sensurile estetice ale unui profund umanism. Cuvintele lui Platon sînt luate drept motto: „Arta conducerii vocii străbate sufletul și îi inspiră gustul virtuții”... Totodată, Ion Românu este profund ancorat în contemporaneitate, cînd susține că în zilele noastre „muzica corală ia parte oficială la toate festivitățile și îndeplinește o funcție socială tot așa de importantă ca și literatura. Ea este integrată și în învățămînt, ramificîndu-se într-o serie de discipline riguros conturate”.

Lucrarea lui Ion Românu reprezintă un eveniment în cadrul muzicologiei românești, raportată la muzica corală. Toți cei care sîntem convinși de frumusețea acestei ramuri a artei sonore, în strînsă legătură cu un vibrant sentiment patriotic, aplaudăm această apariție editorială. Prin cîntecul coral putem vorbi într-adevăr de o educație în rîndurile marilor mase, de o apropiere a oamenilor, de o conturare a unei lumi departe de uriciune, identificată cu strălucirea ireală de frumoasă a aștrilor nocturni, a grînelor sub soare, a sufletelor omenești care cred în eternitatea artei!

DORU POPOVICI

„Cu vioara prin lume” de Sandu Albu

Trecut de trei pătrare de veac, dar plin încă de o viață activă, tumultuoasă, aflîndu-se în neconținută investigație a artei, a muzicii sale, profesorul și compozitorul Sandu Albu și-a publicat, la Editura muzicală, amintirile. Cartea sa *Cu vioara prin lume* este, fără îndoială, un document. Parcurgînd-o ne-am amintit noi înșine de o seamă de figuri ilustre ale muzicii cunoscute, urmărite, cu o jumătate de veac în urmă.

Timp de cincizeci de ani Sandu Albu a colindat și cîntat mai pretutindeni. În Statele Unite a desfășurat o neobosită activitate de concertist, popularizînd cu consecvență muzica românească, activînd totodată și ca profesor la Brooklyn Conservatory of Music din New-York și J. Hartt School of music din Hartford-Connecticut.

O muncă artistică dintre cele mai rodnice a depus, ani de-a rîndul în Irak, la Bagdad, contribuind din plin la organizarea vieții muzicale, ridicînd cadre valoroase la Institutul de Artă, dirijînd concerte de cameră, simfonice și făcînd cunoscute valorile muzicale ale patriei noastre.

Sandu Albu a fost apreciat în mod deosebit de George Enescu care l-a îndrumat, cu dăruirea ce-l caracteriza, în studiul viorii. A cunoscut personal mai toate celebritățile muzicii, îndeosebi ale viorii, din ultimii zeci de ani.

Ceea ce constituie elementul picant al amintirilor sale (repostite de Alexandru Bilciurescu) sînt tocmai aceste întîlniri, relatate simplu și cu umor. Astfel, mica anecdotă e permanent prezentă.

Amintirile autorului reprezintă o inepuizabilă sursă informativă. Se perindă, ca într-un caleidoscop, o seamă de figuri ale muzicii românești, de la celebra cîntăreață Nektaria Flondor pînă la Ioan Scărlătescu, pentru a nu mai vorbi de celebritățile mondiale ale timpului, intrate de mult în istoria muzicii, a artei interpretative.

Cartea scrisă într-un stil narativ, abundă, de asemenea cu tot soiul de detalii, privind viorile vestite, fiind comentată de asemenea maniera de a cînta a unor mari interpreți. În final, am aflat și prețioase indicații, asupra cîntului la vioară, bazate pe experiența proprie.

Trecînd peste unele mici scăpări în exprimare și în traducerea cîtorva expresii străine, lucrarea se recomandă prin bogăția informațiilor și sinceritatea accentului, un adevărat documentar de viață muzicală, eșalonată pe o jumătate de veac.

J.-V. P.